

سؤالات راجح در خصوص تحصیل در حوزه علمیه خواهران

۱. نظام آموزشی حوزه‌های علمیه خواهران چه ویژگی‌هایی دارد؟

نظام آموزشی - تربیتی حوزه‌های علمیه خواهران با حفظ اصول اساسی حوزه‌های علمیه تشیع، متناسب با ویژگی‌های اختصاصی بانوان و نیازهای جامعه طراحی شده است. یکی از ویژگی‌های این نظام، طراحی آن در قالب مقاطع تحصیلی چهارگانه زیر است؛ به‌طوری که دانش‌آموختگان هر مقطع با کسب دانش و توانایی‌های مورد انتظار می‌توانند وظایف و مسئولیت‌های محوله را عهده‌دار شوند.

مقاطع تحصیلی حوزه‌های علمیه خواهران عبارت است از:

- ✓ مقطع اول: دوره عمومی (کارشناسی)
- ✓ مقطع دوم: دوره عالی (کارشناسی ارشد)
- ✓ مقطع سوم: دوره تخصصی (دکترا)
- ✓ مقطع چهارم: دوره فوق تخصص - اجتهاد (فوق دکترا)

۲. اهداف اصلی حوزه‌های علمیه خواهران چیست؟

تربیت خواهران دین‌شناس، صاحب‌نظر، متخلق به اخلاق اسلامی، توانمند در تبلیغ و ترویج آموزه‌های دینی، تدریس، تحقیق، تألیف، مدیریت فرهنگی، پاسخ‌گو به نیازهای علمی - معرفتی و اخلاقی بانوان، دفاع از مرزهای اعتقادی اسلام و مکتب تشیع، و تأمین نیروهای مورد نیاز حوزه و نظام اسلامی.

۳. ضرورت تحصیل بانوان در حوزه‌های علمیه چیست؟

► با توجه به این که نیمی از جمعیت موثرکشور بانوان هستند، با تکیه بر استعدادهای خدادای و همت و پشتکار، می‌توانند نقش ممتازی در تعالی و دینی سازی جامعه ایفا کنند. همان‌طوری که در پیروزی انقلاب اسلامی و شکوهمندی دوران دفاع مقدس توانستند نقش بی‌بدیلی از خود به یادگار بگذارند.

► در حال حاضر حدود ۵۰۰/۰۰۰ دانشجوی دختر و قریب به ۷/۰۰۰ دانش آموز دختر در کشور عزیز ما مشغول تحصیلند. این مهم ضرورت جذب و پرورش دین شناسان و مبلغان دینی خواهر را مضاعف می نماید؛ تا ضمن فرآگیری علوم اسلامی و حوزه‌ی علمی و فلسفه، کسب معنویت و فضیلت، با شناخت بهتر از نیازهای علمی و فرهنگی بانوان، به ترویج معارف الهی در این قشر تأثیر گذار همت گماشته و از این مسیر حرکت پرشتابی را بسوی رشد و کمال جامعه فراهم نمایند.

► از سوی دیگر دشمنان اسلام و اهل بیت علیهم السلام برای انحراف جامعه، سرمایه‌گذاری زیادی در قشر بانوان انجام داده‌اند که می‌توان با جذب استعدادهای برتر در حوزه‌های علمیه خواهان و تربیت الهی ایشان نقشه دشمنان آنان را خنثی نمود.

۴. دانش‌آموختگان مقطع اول حوزه‌های علمیه، عهده‌دار چه مسئولیت‌هایی می‌شوند؟

دانش‌آموختگان این مقطع می‌توانند در نقش‌ها و مسئولیت‌های ذیل ایفای وظیفه نمایند:

علم دروس دینی و عربی، علوم اجتماعی و مرتبی پرورشی در مدارس آموزش و پرورش، مبلغ دینی در جلسات و اجتماعات بانوان، مشاور مذهبی نوجوانان، جوانان و بانوان.

۵. دانش‌آموختگان مقطع دوم حوزه‌های علمیه، عهده‌دار چه مسئولیت‌هایی می‌شوند؟

دانش‌آموختگان این مقطع می‌توانند در نقش‌ها و مسئولیت‌های زیر فعالیت نمایند:

مدرسی سطح دو در حوزه‌های علمیه، مدرسی دروس معارف اسلامی در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی، تبلیغ در مجتمع علمی و آموزش عالی، مشاوره مذهبی در مراکز علمی و دانشگاهی و ایفای نقش‌های مدیریتی در مراکز آموزشی و فرهنگی و ورود به عرصه تألیف و نویسندگی و...

۶. تعداد واحدهای درسی مقطع اول(سطح دو- کارشناسی) چندتاست؟

تعداد واحدهای درسی این مقطع ۱۹۰ واحد است که در گروه‌های درسی زیر ارائه می‌گردد:

قرآن و حدیث، اعتقادات دین مبین اسلام و مکتب تشیع، احکام، فقه و اصول، اخلاق و تربیت اسلامی ادبیات عربی، تاریخ اسلام و سیره موصومین علیهم السلام، منطق و فلسفه، مباحث زن و خانواده در اسلام، روش‌ها و مهارت‌ها مانند: روش تبلیغ، روش تحقیق، روش تدریس.

۷. چرا واحدهای درسی حوزه از دانشگاه‌ها بیشتر است؟

هر مرکز علمی برای اهداف خاصی به جذب دانش پژوه اقدام می‌کند. برای دستیابی به اهدافی که در سوالات قبلی بیان شد با تعداد واحد درسی که دانشجویان می‌گذرانند قابل تحقق نیست! چراکه یک دانشآموخته حوزوی که وارد عرصه فعالیت اجتماعی و تبلیغ دین می‌شود حداقل باید توانایی پاسخگویی به مردم را در موضوعات شش گانه اصلی دین داشته باشد؛ یعنی بتواند به سوالات احکام مورد نیاز (نه همه احکام)، سوالات اعتقادی (اصول دین) سوالات مربوط به تاریخ و سیره اهل بیت علیهم السلام و سوالات مربوط به اخلاق اسلامی را بداند، به روانخوانی و تجوید قرآن تسلط داشته باشد و نسبت به مفاهیم قرآن نیز اطلاعات لازمی داشته باشد. به علاوه ابزار اصلی عالم دین توانایی فهم متون اصلی دینی است که به زبان عربی است؛ لذا یک طلبه باید به صرف و نحو و علوم بلاغی نیز آگاهی کافی داشته باشد.

در حالی که مردم از فارغ‌التحصیلان دانشگاهی صرفا در حیطه تحصیلی خودشان انتظار دارند. بطور مثال از فارغ التحصیل پرستاری انتظار پاسخ‌گویی به مباحث تاریخ اسلام یا حل مسائل ریاضیات و یا نقشه ساختمان را ندارند. ولی از دانشآموخته حوزوی انتظار پاسخ‌گویی به محورهای ششگانه را دارند! پس طلبه قبل از احاطه بر موضوعات فوق نمی‌تواند فارغ‌التحصیل شود.

۸. آیا مدرک علمی دانشآموختگان حوزوی معتبر است؟

در پایان هر مقطع تحصیلی به دانشآموختگان گرامی، مدرک علمی رسمی اعطای می‌گردد. علاوه بر آن که امکان ادامه تحصیل خواهان طلبه در مقاطع بالاتر حوزوی فراهم شده است؛ طبق مصوبه ۳۶۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی، دانشآموختگان حوزوی با مدارک علمی صادره از مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهان می‌توانند در مقاطع تحصیلی بالاتر در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی داخل کشور و خارج از کشور شرکت نمایند.

۹. شیوه‌های تحصیل در مقطع اول (دوره عمومی - کارشناسی) چگونه است؟

بانوان طلبه در مقطع اول تحصیلی بر اساس علاقه و اقتضاء شرایط زندگی می‌توانند یکی از شیوه‌های تحصیل حضوری تمام وقت، پاره وقت و نیمه حضوری را انتخاب کنند و در یکی از مدارس علمیه خواهان سراسر کشور تحصیل نمایند.

دوره حضوری تمام وقت

- ✓ طول دوره حداقل ۱۰ نیمسال و حداکثر ۱۴ نیمسال تحصیلی است.
- ✓ تمامی برنامه‌های آموزشی به صورت حضوری در مدارس علمیه برگزار می‌گردد.

دوره حضوری پاره‌وقت

✓ تفاوت این دوره با دوره تمام وقت، انعطاف بیشتر در روزهای هفتگی برای ارائه درس و طول دوره تحصیلی است؛ به طوریکه طلاب می‌توانند در یک دوره طولانی تر تحصیلات حوزوی را سپری کنند؛ این شیوه تحصیل با شرایط بانوان متأهل و یا شاغل تناسب بیشتری دارد.

دوره نیمه‌حضوری

محتوا و برنامه‌های دوره نیمه حضوری همانند دوره حضوری است با این تفاوت که حدود دو سال اول تحصیلی الزاماً حضوری و بقیه به صورت غیر حضوری (بصورت مکاتبه‌ای و مجازی) برگزار می‌شود.

۱۰. چرا در مقطع اول شیوه تحصیلی کاملاً غیرحضوری طراحی نشده است؟

فلسفه اصلی حضوری بودن دو سال اول تحصیل در این شیوه آموزشی، کسب معنویت و فضیلت از اساتید معزز و بهره‌مندی از فضای موثر حوزه علمیه است. برای این هدف، بزرگان حوزه حداقل حضور دوساله در محیط حوزوی لازم شمرده اند.

۱۱. در حال حاضر چه رشته‌هایی در حوزه علمیه خواهران اجرا می‌شود؟

رشته‌های در حال اجرا عبارتند از: تفسیر و علوم قرآن، فقه و اصول، فلسفه اسلامی، کلام اسلامی، کلام با گرایش فرق و مذاهب اسلامی، کلام با گرایش امامت، کلام با گرایش مهدویت، تبلیغ با گرایش حج، تاریخ اسلام، اخلاق و تربیت اسلامی، مطالعات اسلامی زنان، مدرسی ادبیات عرب.

۱۲. آیا تنوع و تعداد رشته‌های تحصیلی قابل افزایش است؟

رشته‌های تحصیلی زیادی در حال طراحی است که انشاالله پس از تصویب اطلاع رسانی خواهد شد.

۱۳. شیوه‌های تحصیل در مقطع دوم (دوره عالی - کارشناسی ارشد) به چه صورت است؟

بانوان طلبه در مقطع دوم تحصیلی بر اساس علاقه و شرایط زندگی می‌توانند یکی از شیوه‌های تحصیل حضوری، نیمه حضوری و غیرحضوری را انتخاب کنند.

دوره حضوری

- تمامی برنامه‌های آموزشی به صورت حضوری در واحدهای آموزشی - تربیتی انجام می‌شود.

دوره نیمه حضوری

- در این شیوه آموزشی ۵۰ درصد از واحدهای درسی به صورت حضوری در مراکز تخصصی و موسسات آموزش عالی حوزوی ارائه می‌شود. و باقی واحد های درسی به شیوه «آموزش مجازی» «e-learning» ارائه می‌گردد.
- در حال حاضر رشته های «تفسیر و علوم قرآنی»، «فقه و اصول» و «تاریخ اسلام» به صورت نیمه حضوری ارائه می‌شود.
- انتخاب این شیوه آموزشی برای تمامی داوطلبان در صورت داشتن شرایط پذیرش، مجاز می‌باشد.

دوره غیرحضوری

- برنامه درسی غیرحضوری سطح سه، همان برنامه درسی حضوری مصوب شورای عالی حوزه های علمیه می‌باشد.
- دوره غیرحضوری از میان رشته های مصوب سطح سه در حال حاضر، منحصر در رشته های «تفسیر و علوم قرآنی»، «فقه و اصول» و «تاریخ اسلام» می‌باشد.
- طلاب غیرحضوری می‌توانند دروس خود را به دو شیوه مجازی یا مکاتبه ای انتخاب نمایند.
- طلاب در صورت انتخاب شیوه مجازی، می‌بایست دروس الکترونیکی که در میز کار طلبه به آدرس اینترنتی: <http://vu.whc.ir> قرار گرفته است را مطالعه نموده و در کلاس های آنلاین هفتگی شرکت نمایند.
- طلاب در صورت انتخاب شیوه مکاتبه ای، می‌بایست منابع آموزشی ارسالی از سوی مرکز را مطالعه نموده و در کلاس های رفع اشکال حضوری موسسه مربوطه یا آنلاین سامانه آموزش مجازی شرکت نمایند.
- مرکز آموزش های غیرحضوری برخی از منابع آموزشی را در قالب لوح فشرده (پس از دریافت هزینه) به آدرس طلاب ارسال می‌گردد.

۴. با چه شرایطی می‌توانیم در حوزه های علمیه خواهران ثبت نام کنیم؟

تمامی ضوابط و شرایط ثبت نام در مقاطع مختلف در دفترچه راهنمای پذیرش ذکر شده است. این دفترچه در صفحه پذیرش در اختیار شماست.

۱۵. سطح چهار حوزه های علمیه خواهران چه زمانی راه اندازی می‌شود؟

بحمد الله سطح چهار حوزه (دکتری) به تصویب رسیده است و انشا الله برای سال تحصیلی ۹۲-۹۳ در شهر مقدس قم اجرا خواهد شد.

۱۶. در خصوص عنوان رشته مقطع سطح دو حوزه، لازم به توضیح است:

دروس مقطع سطح دو (کارشناسی) حوزه‌های علمیه، منحصر در رشته خاصی نیست؛ بلکه در بردارنده مجموعه‌ای از معارف دینی در زمینه‌های فقه، اصول، عقاید، تفسیر، اخلاق و تربیت و ادبیات عرب می‌باشد. لذا در مدارک تحصیلی فارغ‌التحصیلان این مقطع، عنوان: "دوره عمومی حوزه‌های علمیه خواهران" قید می‌شود.

در مقاطع بالاتر(سطح سه و چهار)، دوره عمومی، تبدیل به دوره‌های نیمه‌تخصصی و تخصصی شده و طلاب محترم بنا به مقتضیات و علاقه‌مندی خود، در رشته‌ها و گرایش‌های متفاوت، به ادامه تحصیل می‌پردازند.